

عنوان مقاله:

بازخوانی مواضع سیاسی مدرس در برابر اولتیماتوم ۱۹۱۱ روسیه به ایران

محل انتشار:

فصلنامه جستارهای سیاسی معاصر، دوره 6، شماره 15 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

علیرضا ملائی توانی - دانشیار تاریخ پژوهشگاه علوم انسانی

خلاصه مقاله:

چکیده برغم مباحث گوناگونی که تاکنون پیرامون اولتیماتوم ۱۹۱۱ روسیه درگرفته است هنوز درباره برخی از ابعاد این رخداد و نیز مواضع سیاسی برخی از شخصیت‌های مهم پیرامون آن ابهام‌های جدی وجود دارد و همین ابهام‌ها موجب بروز یک رشته خطاهای تاریخی آشکار شده است. یکی از این خطاها مواضع سیاسی مدرس پیرامون اولتیماتوم است. مواضع او با آنچه که در پاره‌ای از پژوهش‌های تاریخی و یا در محافل سیاسی نقل می‌شود کاملاً تغایر دارد. در فضای پس از انقلاب، مدرس به عنوان یک شخصیت روحانی مستقل و یک سیاستمدار خوشنام و یک چهره آزادی‌خواه ملی در کانون پژوهش‌های تاریخی و مباحث سیاسی قرار گرفت. نگاه مثبت امام خمینی پژوهش در باره‌ی مدرس را رونق داد. تلاش برای تبدیل مدرس به یک الگوی تاریخی و یک سیاستمدار ممتاز سبب شد تا مسائل غیرواقعی زیادی در همین پژوهش‌ها به ایشان نسبت داده شود. از آن جا که این خطاها در حال تبدیل شدن به حقایق مسلم تاریخی هستند، نگارنده به استناد منابع اصلی و معتبر بازمانده از دوره‌ی اولتیماتوم ۱۹۱۱ می‌کوشد ضمن نقد دیدگاه‌های موجود درباره‌ی مواضع مدرس و نقض روایت‌های نادرست و ارزیابی منشاء شکل‌گیری این روایت‌ها به بازخوانی آن‌ها و طرح روایت‌های جایگزین بپردازد.

کلمات کلیدی:

واژه‌های کلیدی: اولتیماتوم، مجلس، کمیسیون پنج نفره، مدرس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1292459>

